

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Sžr/25/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7013200903                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 01.04.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Gabriela Gerdová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:7013200903.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: MUDr. X. G. - W., bytom M., právne zastúpená: JUDr. Darina Solárová, advokátka, Škultétyho 3, Košice, proti odporcovi: Okresný úrad Košice - okolie, pozemkový a lesný odbor, Hroncova 13, Košice, za účasti: MUDr. G. O., W., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2010/00821-1-Kr zo dňa 14. septembra 2010, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/18/2013-20 zo dňa 17. decembra 2013, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/18/2013-20 zo dňa 17. decembra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 9Sp/18/2013 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) z dôvodu, že navrhovateľka nebola účastníčkou správneho konania v čase, keď si jej sestra (v tomto súdnom konaní ďalšia účastníčka) uplatnila reštitučný nárok podľa vtedy platného zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“). Podľa súdu prvého stupňa navrhovateľka ani nebola oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku v tomto súdnom konaní, pretože podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú iba tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že sestra navrhovateľky bola jedinou účastníčkou konania na správnom orgáne, pretože navrhovateľka mohla svoje práva využiť následne po tomto konaní, podľa § 13 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

Uznesenie krajského súdu napadla navrhovateľka odvolaním, v ktorom uviedla, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, nepreskúmal dostatočne dôkazy a ani ich riadne nevyhodnotil. Súd prvého stupňa sa spravoval výlučne tým, čo uviedol odporca v podanom vyjadrení. Podstatu tvrdení súd prvého stupňa neskúmal a ani žiadne dokazovanie o nich nevykonával. Nezistoval ani, či odporca konal s

osobou oprávnenou podľa zákona č. 229/1991 Zb. Navrhovateľka namietla porušenie jej práva na rovnaké postavenie účastníkov a na spravodlivé súdne konanie, keďže súd prvého stupňa konal za účasti sestry navrhovateľky, avšak navrhovateľka nepozná obsah jej vyjadrení. Zo spisového materiálu odporcu je preukázané, že reštitučné nároky si ako osoba oprávnená podľa zákona č. 229/1991 Zb. uplatnil otec navrhovateľky, nebohý X. N., ktorý zomrel XX.XX.XXXX, a teda skôr než bolo o jeho reštitučnom nároku rozhodnuté. O okruhu dedičov, po oprávnenej osobe svedčia dôkazy, ktoré obsahuje spis odporcu. Ide najmä o listiny: Úradný záznam predsedu Okresného súdu v Košiciach JUDr. Ota Jurču zo dňa 30.03.1994, v ktorom sú uvedení dedičia po X. N., ale aj dedičia po Y. N. a to na účely reštitučného konania; List MUDr. G. O. zo dňa 18.11.2005; Listiny, ktorými si oprávnený uplatnil svoje reštitučné nároky. Na základe uvedených skutočností navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 9Sp/18/2013-20 zo dňa 17.12.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľky nevyjadril. Odvolanie mu bolo doručené dňa 30.01.2014.

Ďalšia účastníčka konania vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že ako dcéra nebohého X. N. a neter nebohého Y. N. matričnými dokladmi preukázala odporcovi svoju právnu legitimitu oprávnenej osoby podľa zákona č. 229/1991 Zb. Je štátnym občanom SR s trvalým pobytom na území SR. Svoj reštitučný nárok uplatnila u príslušného orgánu, ktorý jej bol v súlade s § 21 zákona č. 229/1991 Zb. aj priznaný. Uviedla, že žiadne iné osoby, a teda ani navrhovateľka si reštitučný nárok k predmetu rozhodnutia odporcu č. 2010/00821-1-Kr zo dňa 14.09.2010 neuplatnili. Rozhodnutie odporcu považuje za vecne správne, a preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľka k vyjadreniu ďalšej účastníčky uviedla, že je taktiež dcérou nebohého X. N. a neterou nebohého Y. N., ako jej sestra - ďalšia účastníčka v tomto súdnom konaní. Reštitučné nároky si v plnom rozsahu a aj po Y. N. uplatnil v roku 1992 výlučne otec navrhovateľky podľa zákona č. 229/1991 Zb., avšak skôr než bolo o jeho nárokoch právoplatne rozhodnuté zomrel. Tak navrhovateľka ako aj ďalšia účastníčka sú dedičky po svojom otcovi a ako jeho právne nástupníčky vstúpili do všetkých práv a povinností svojho právneho predchodcu. Zároveň poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžr/25/2014 zo dňa 04.11.2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní navrhovateľky (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250m ods. 1 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa § 250p O.s.p. ak je návrh podaný oneskorene alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napadá rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vady, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne. Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 250b ods. 2 O.s.p. ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

Súd postupuje podľa odseku 2, len ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené, neuplynula lehota troch rokov (§ 250b ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený iba k tejto časti nehnuteľnosti,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. právo na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 môže oprávnená osoba uplatniť do 31. decembra 1992. V prípade uvedenom v § 6 ods. 1 písm. a) začne osemnásťmesačná lehota plynúť až odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol výrok zrušený, ak dôjde k tomuto rozhodnutiu po dátume účinnosti tohto zákona. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Lehoty na predkladanie písomných dôkazov v konaní pred okresným úradom sa spravujú všeobecnými predpismi o správnom konaní.

Najvyšší súd preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je založené na nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a je vydané predčasne. Podľa ustálenej súdnej praxe je povinnosťou odporcu predložiť súdu kompletný, zažurnalizovaný administratívny spis, na základe ktorého súd môže posúdiť postup správneho orgánu a všetky podklady rozhodujúce pre posúdenie žiadosti navrhovateľky o doručenie predmetného rozhodnutia.

V stanovisku odporcu k podanému návrhu, zo dňa 30.07.2013, tento uvádza, že administratívny spis postúpil krajskému súdu v Košiciach k veci vedenej pod sp. zn. 7Sp/26/2013. Napriek uvedenému, odvolací súd v spise krajského súdu, ani v odôvodnení napadnutého uznesenia, nenašiel zmienku o tom, že by krajský súd vychádzal z obsahu predmetného administratívneho spisu a že mu bol tento vôbec predložený.

Z petitu podaného opravného prostriedku vyplýva, že navrhovateľka sa okrem iného domáhala uloženia povinnosti odporcovi, doručiť jej napadnuté rozhodnutie, pretože sa považuje za opomenutú účastníčku v preskúavanom správnom konaní.

Z rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie č. 2010/00821-1-Kr zo dňa 14.09.2010 vyplýva, že otec navrhovateľky a ďalšej účastníčky X. N. si ako oprávnená osoba podľa § 4 ods. 2

písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. v zákonnej lehote dňa 01.10.1992 uplatnil na príslušnom pozemkovom úrade nárok na vydanie nehnuteľnosti. Medzičasom, dňa 21.01.1993, teda ešte pred vydaním napadnutého správneho rozhodnutia, ktorého doručenia sa navrhovateľka domáha X. N. ako účastník správneho konania o vydanie nehnuteľnosti zomrel. Z výroku vyššie uvedeného správneho rozhodnutia vyplýva, že právny predchodca odporcu v konaní ďalej pokračoval so sestrou navrhovateľky.

Avšak všetky vyššie uvedené skutočnosti vyplývajú len z neucelených a úradne neoverených príloh k podanému návrhu alebo k odvolaniu podanému navrhovateľkou, ale nie z obsahu priloženého administratívneho spisu.

Krajský súd teda rozhodol bez toho, aby sa zaoberal všetkými podkladmi, na základe ktorých bolo vydané napadnuté rozhodnutie, ktorého doručenia sa navrhovateľka domáha a podľa názoru predčasne vo veci rozhodol, a to predovšetkým bez zistenia okolností, z ktorých vychádzal odporca v konaní po smrti oprávnenej osoby - otca navrhovateľky, predovšetkým akým spôsobom určil okruh osôb, na ktoré nárok uplatnený oprávnenou osobou prešiel po jej úmrtí a na základe akej skutočnosti.

V tomto prípade je potrebné z obsahu administratívneho spisu zistiť, na základe akej skutočnosti, či ex offio alebo na základe návrhu ďalšej účastníčky správny orgán pokračoval v konaní o včas uplatnenom nároku zomrelého X. N. na vydanie nehnuteľnosti a aké úvahy ho viedli ku konkrétnej aplikácii zákona reprezentovanej výrokom napadnutého rozhodnutia, keďže z jeho odôvodnenia to nevyplýva. Taktiež prvostupňový súd nepreveril vyjadrenia účastníkov tohto správneho konania s obsahom administratívneho spisu. Navrhovateľka v podanom odvolaní namietala, že jej neboli doručené vyjadrenia ďalšej účastníčky. Senát odvolacieho súdu uvádza, že v priebehu tohto súdneho preskúmvacieho konania ďalšia účastníčka žiadne vyjadrenie nepodala, okrem vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľky, ktoré jej bolo doručené dňa 16.03.2015.

Čo do návrhu na doručenie napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že krajský súd nesprávne postupoval, keď po vecnej stránke prejednávaného prípadu dospel k záveru, že navrhovateľka nie je účastníčkou v preskúmvanom správnom konaní bez toho, aby vychádzal z obsahu originálneho a úplného administratívneho spisu a tiež bez toho, aby zdôvodnil zákonnosť prechodu uplatneného nároku z poručiteľa len na ďalšiu účastníčku a nie aj na jej sestru, ktorá bola tiež dedičkou po ich nebohom otcovi.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 in fine v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a podľa § 250j ods. 3 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal. Povinnosťou krajského súdu bude podľa obsahu administratívneho spisu riadne preveriť postup právneho predchodcu odporcu, predovšetkým vo vzťahu k dôvodom pokračovania v správnom konaní s ďalšou účastníčkou, MUDr. G. O. a to po pripojení administratívneho spisu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.